

Arbetsträning

Arbetsträning är en insats för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, jobbgaranti för ungdomar och etableringsprogrammet.

Arbetsträning

Arbetsträning innebär att deltagaren under en tid får vara på en arbetsplats och delta i verksamheten.

Deltagaren ska få möjlighet att i anpassad form och under handledning genomföra arbetsuppgifter utan krav på produktivitet. Arbetsträningen behöver inte enbart inriktas på träning av specifika arbetsuppgifter utan kan även handla om arbets-situationen som sådan. Såsom att förhålla sig till arbetskamrater och arbetsledning, samt att hantera olika krav och förväntningar som normalt finns på en arbetsplats.

Arbetsträning ska utformas utifrån deltagarens förutsättningar och tillgodose behovet av träning och orientering i arbetslivets villkor. Genom att arbetsträna på en arbetsplats kan deltagaren få erfarenhet och referenser och komma närmare arbetsmarknaden.

Arbetsuppgifterna ska underlätta för deltagaren att komma närmare arbetsmarknaden, men får inte vara av en sådan betydelse för verksamheten att det undantränger rekryteringsbehov hos anordnaren. Arbetsträningen får inte leda till att konkurrensförutsättningarna på arbetsmarknaden snedvrids.

Tidsperiod och omfattning

Arbetsträning får pågå som längst 3 månader för deltagare i jobbgaranti för ungdomar. För deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin och etableringsprogrammet kan den som längst vara 6 respektive 12 månader, beroende på hur länge den enskilde deltagit i programmet.

Arbetsträningen omfattar deltagarens fastställda arbetsutbud under hela arbetsträningstiden. Med heltid avses i normalfallet 40 timmar per vecka under dagtid 8-17, måndag till fredag. En pågående arbetsträningsperiod kan komma att avbrytas eller ändras om deltagarens planering ändras av Arbetsförmedlingen.

För deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin och etableringsprogrammet finns möjlighet till flera perioder av arbetsträning om det bedöms vara den mest lämpliga insatsen för deltagaren.

Anordnare

Den som tar emot deltagare för arbetsträning i sin verksamhet kallas anordnare. Anordnaren ska vara en juridisk person med organisationsnummer eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet. Om anordnaren är en ideell förening krävs stadgar, uppgift om styrelse, firmatecknare och årsmötesprotokoll.

Den som vill vara anordnare och erbjuda platser för arbetsträning i sin verksamhet tar kontakt med den lokala Arbetsförmedlingen. Utifrån Arbetsförmedlingens behov av olika typer av platser för arbetsträning för deltagare i garantiprogrammen kan en Anmälan av platser för arbetsträning* upprättas. Arbetsförmedlingen förbinder sig inte att nyttja platserna utan de tas i anspråk om och när behov uppstår.

Att vara anordnare av arbetsträning innebär att:

- ta emot de deltagare som Arbetsförmedlingen anvisar
- erbjuda deltagare arbetsträning inom den egna organisationen. Anordnaren får inte vidareplacera deltagare hos annan aktör utanför den egna organisationen
- erbjuda arbetsträning under hela anvisningstiden. Anordnaren kan inte på eget initiativ avbryta arbetsträningen, detta sker endast efter beslut av Arbetsförmedlingen
- utse och tillhandahålla handledare till varje deltagare
- ställa arbetsplats till förfogande och förse deltagare med nödvändig arbets- och skyddsutrustning, skyddskläder, terminalglasögon eller annat som krävs för arbetsuppgiften
- lämna skriftlig redogörelse över iakttagelser under arbetsträningen, om så begärs av Arbetsförmedlingen
- lämna intyg om arbetsträningen till deltagaren efter avslutad insats
- dokumentera deltagares närvaro
- hänvisa deltagaren att kontakta Arbetsförmedlingen omgående om deltagaren har behov av att frånvara från arbetsträningen oavsett frånvarorsak
- dokumentera och meddela Arbetsförmedlingen omgående om en deltagare utan giltigt skäl uteblir från arbetsträningen eller missköter sig
- omgående meddela Arbetsförmedlingen förändringar av handledare, lokaler och annat som har betydelse för genomförandet av arbetsträningen
- tillsammans med Arbetsförmedlingen föra

en dialog om arbetsträningens innehåll, omfattning och inriktning i syfte att utveckla kvaliteten i verksamheten.

Arbetsmiljöansvar

Anordnare av arbetsträning har arbetsmiljöansvar. Av lagen om arbetsmarknadspolitiska program framgår att om ett arbetsmarknadspolitiskt program bedrivs på en arbetsplats ska den som tar del av programmet likställas med arbetstagare vid tillämpning av vissa regler i arbetsmiljölagen. Vad som i arbetsmiljölagen sägs om arbetsgivare ska gälla den som har upplåtit en arbetsplats för programverksamhet. Läs mer i Arbetsförmedlingens faktablad om arbetsmiljöansvar.

Handledning

För att få vara anordnare av arbetsträning ska en eller flera personer som löpande handleder deltagarna utses. Arbetsförmedlingen avgör vad som är rimlig handledartäthet utifrån individens behov och verksamhetens utformning. Det ska dock finnas minst en handledare per 20 deltagare. Om en anordnare till exempel tar emot deltagare som har särskilda behov, kan det innebära att man bör minska antalet deltagare per handledare. Handledningen bör vara individuellt anpassad och inriktas på: arbetsledning, demonstration, styrning, stöd, motivation, utveckling, återkoppling/korrigerande etc.

*Anmälan av platser för arbetsträning

En anmälan av platser för arbetsträning fungerar som en utgångspunkt för samarbetet med en anordnare kring genomförandet av arbetsträningen. I anmälan beskriver anordnaren sin verksamhet, vilka arbetsuppgifter arbetsträningen innehåller med mera och anmäler hur många platser som erbjuds. Arbetsförmedlingen beskriver vad det innebär att vara anordnare. Anmälan kan inte ses som ett ömsesidigt förpliktande avtal utan är ensidig genom att det är anordnaren som erbjuder platser för arbetsträning. Arbetsförmedlingen garanterar inte att platserna tas i anspråk eller hur länge en deltagares arbetsträning ska pågå.

Efter att en anmälan av platser är gjord hos Arbetsförmedlingen kan anordnaren ta emot

deltagare för arbetsträning. Deltagare anvisas individuellt till arbetsträning av Arbetsförmedlingen. Inför varje anvisning till arbetsträning görs en arbetsmarknadspolitisk bedömning. Arbetsförmedlingen kontaktar sedan anordnaren inför varje enskild deltagares start. Deltagare kan bara arbetsträna hos en anordnare som godkänts av Arbetsförmedlingen.

Ersättning

Efter beslut av Arbetsförmedlingen får anordnaren ersättning i form av merkostnadsersättning med 150 kronor** per anvisningsdag och deltagare. Ersättningen är avsedd att täcka kostnader hos anordnaren för exempelvis handledning, arbets- och skyddsutrustning, utbildning och/eller instruktion till aktuella arbetsuppgifter samt kostnad för den fysiska arbetsplatsen. Ersättningen är knuten till varje deltagare och utgår endast för den tid deltagaren är hos anordnaren. Det innebär att om Arbetsförmedlingen ändrar deltagarens planering under pågående beslutsperiod så upphör ersättningsbeslutet och ersättningen till anordnaren upphör.

Uppföljning

Arbetsförmedlingens uppföljning har syftet att säkerställa att arbetsträningen sker i enlighet med den aktuella anmälan om platser för arbetsträning. Uppföljningen ger också underlag för en dialog om arbetsträningen samt för att identifiera utvecklingsområden. Uppföljning sker i normalfallet genom besök hos anordnaren. Om brister finns, kan deltagare placeras om och merkostnadsersättningen upphöra. Om bristerna är allvarliga kan hela eller delar av utbetald merkostnadsersättning återkrävas.

Uppehåll i arbetsträningen

Deltagare kan ges möjlighet till att göra tillfälligt uppehåll i arbetsträningen. Uppehållet ska då planeras och i förväg vara godkänt av Arbetsförmedlingen.

En deltagare kan behöva frånvara för enskild angelägenhet av vikt, till exempel på grund av läkarbesök. Frånvaron behöver godkännas av Arbetsförmedlingen.

Samråd och arbetsgivarkontroll

Innan en plats för arbetsträning tas i anspråk för en deltagare ska Arbetsförmedlingen samråda med branschens arbetstagarorganisation och göra en arbetsgivarkontroll enligt förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Läs mer i Arbetsförmedlingens faktablad om kontroll av arbetsgivare/anordnare.

Försäkringsskydd och skadeersättningsansvar Deltagare i arbetsträning omfattas av personska- de- och grupplivförsäkringar. Av allmänna medel kan i vissa fall även skadeersättning för skador, som har orsakats av deltagare i ett program, betalas till arbetsgivare eller anordnare. Läs mer i Arbetsförmedlingens faktablad om försäkrings- skydd och skadeersättningsansvar.

Regler

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin
- Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar
- Förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

** Ersättningsnivån fastställs i regeringsbeslut